

ROBERT
HARRIS
PRIEPAST'

PRIEPASŤ

ROBERT HARRIS

PRIEPASŤ

Z angličtiny preložil
PATRIK ROĽKO

sloart

Copyright © Canal K 2024
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2025
Translation © Patrik Rolko 2025

ISBN 978-80-556-6896-3

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami, ani elektronickými, ani mechanickými, ani vo forme fotokópií, nahrávok, prostredníctvom súčasného a ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

*Venujem Georgeovi Harrisovi Parrovi –
vitaj*

Poznámka autora

Všetky listy predsedu vlády citované v texte sú – čitateľa to možno prekvapí – autentické rovnako ako telegramy, novinové správy a úradné dokumenty. Autentická je aj korešpondencia medzi Venetiou Stanleyovou a Edwinom Montaguom.

Listy, ktoré Venetia Stanleyová píše premiérovi, sú však len čistým výplodom autorovej fantázie.

Paul Deemer je fiktívna postava.

PRVÁ ČASŤ

MIER

2. júla – 23. júla 1914

Jedného štvrtkového dopoludnia začiatkom júla 1914 sa od jazera Serpentine v Hyde Parku vracala mladá žena s mokrými vlasmi, rýznym krokom prešla po Oxford Street a zamierila do štvrte Marylebone. V jednej ruke niesla krémový plátenný klobúčik proti slnku, v druhej vlhké plavky a hodvábné pančuchy zabalené do skrútenej tmavomodrej osušky.

Hoci sa očividne ponáhľala, nerozbehla sa – na to boli chodníky príliš rozpálené a preplnené, okrem toho nikdy neukazovala prehnanú snahu na verejnosti, nebol to jej štýl. Rozhodne však kráčala svižným tempom, jej vysoká štíhla postava sa niesla vzpriamene a s takým odhodlaním, že väčšina chodcov jej inštinktívne uhýbala z cesty.

Keď zahla za roh do ulice s impozantnými radovými domami v georgiánskom štýle, kde mali jej rodičia svoje londýnske sídlo, bolo čosi po dvanástej. Na druhej strane ulice poštár práve roznášal populňajúciu poštu, stál na schodoch pred dverami honosného domu s bielou fasádou a prehrabával sa v kabele.

Pri troche šťastia prišla práve včas.

Prešla cez cestu, pozdravila poštára, prekĺzla popri ňom pod portikus a vošla širokými dverami do vstupnej haly ponorenej do dusného letného šera.

Pošta ešte stále ležala v pletenom košíku.

Podarilo sa jej vytiahnuť známu obálku tesne predtým, ako sa z útrobov domu vynoril sluha, aby odniesol poštu jej otcovi. Schovala list

do klobúka, ostatné podala sluhovi a vydala sa po schodoch na horné podlažie. Bola v polovici schodiska, keď na ňu zo salóna zavolala matka lady Sheffieldová: „Ako si si zaplávala, zlatko?“

„Báječne!“ odvetila, ani nezastala.

Vošla do svojej izby, zatvorila za sebou, veci na plávanie hodila na zem, klobúk šmarila na toaletný stolík, nadvihla si šaty a zvalila sa na posteľ.

Ležala na chrbte a v rukách držala obálku.

Vážená slečna Venetia Stanleyová, Mansfield St. 18, Portland Place, Londýn, W.

Zasunula prst pod chlopňu, roztrhla obálku a vytiahla z nej hárok hrubého listového papiera preloženého napoly, označený dnešným dátumom.

2. júla 14

*Dnes ráno mám oveľa lepšiu náladu – najmä vďaka Tebe. Dúfam, že som Ťa včera zbytočne nedeprimoval. Bola si veľmi láskavá a súcitná a pomohla si mi ako vždy. Som Ti za to naozaj úprimne a z celého srdca vďačný. V tejto chvíli sa asi niekde ponáraš do vody v spoločnosti lady Scottovej. Mňa čaká dosť náročný deň, medziiným aj schôdzka s kráľom o 16.30. Ottoline ma pozvala k sebe na večeru, takže sa tam možno uvidíme...
Prajem Ti pekný deň, miláčik.*

List bol bez podpisu. Pisateľ nedávno dospel k preventívnemu opatreniu, aby už ďalej neuvádzal jej ani svoje meno.

Prečítala si list znova. Očakával okamžitú odpoveď a trápil by sa, keby ju nedostal, hoci odkedy ho videla naposledy, v jej živote sa neudialo nič významné. Prešla s listom k toaletnému stolíku, sadla si, chvíľu sa pozorne obzerala v zrkadle, potom vytiahla listový papier. Odskrutkovala vrchnák plniaceho pera, na okamih sa zamyslela a pustila sa do písania.

Len pred chvíľou som sa vrátila z osviežujúceho plávania v Serpentine s Kathleen. Moje pomalé prsia nestačili ani zďaleka na jej rázny kraul. Akýmsi zázrakom sa nám však podarilo stráviť celú hodinu bez jedinej zmienky o jej zosnulom manželovi, dokonca nepadlo jediné slovo ani o Južnom póle – to je dozaista rekord. Voda bola príjemne chladná, aj keď v nej bolo dosť ľudí. To je ale leto! Je skoro tak teplo ako pred tromi rokmi. Som taká šťastná, že už máš lepšiu náladu. Určite nájdeš východisko z tej spletitej záležitosti s Írskom, Ty vždy prídeš na nejaké riešenie. Môj najdrahší, dnes večer nemôžem prísť k Ottoline, slúbila som Edwardovi a tomu Kozákovi, že s nimi pôjdem na polnočnú výletnú plavbu z Westminsteru do Kew. Vieš, že by som bola radšej s Tebou. Ale uvidíme sa zajtra. S láskou

Ponáhľala sa, ruka s perom jej chvatne behala po papieri, no jej krásny štýlový rukopis bol napriek tomu dobre čitateľný. Ani ona sa nepodpísala. Fúkla na lesknúci sa čierny atrament, na obálku napísala adresu – *Predseda vlády, Downing Street 10, Londýn, S. W.* – nalepila na ňu jednopencovú známku a zazvonila na svoju slúžku Edith – nemeckú Švajčiarku, spoľahlivú a diskrétnu –, aby odniesla list do poštovej schránky. V roku 1914 doručovali poštu v Londýne dvanásťkrát denne. O tretej popoludní bude už list v rukách adresáta.

Jeho odpoveď doručili o ôsmej, práve schádzala do haly, aby privítala Mauricea Baringa, svojho spoločníka na dnešný večer. Počula, ako buchol kryt na listovej schránke vo dverách. Kútikom oka zahliadla Edith, kráčala s poštou k pletenému košíku.

„Dobrý večer, drahý Maurice.“ Podala mu ruku. Bol to bohatý plešivý štyridsiatnik, veľmi vzdelaný muž, dokonca mal už za sebou niekoľko vydaných kníh (jeho zbierka *Nezábudka a konvalinka* z roku 1905 však, bohužiaľ, upadla do zabudnutia). Mal na sebe čierny frac, v chlopni zastoknutý červený klinček. Predklonil sa a pobožkal jej

ruku, mäkké fúzy sa jej zľahka obtreli o zápästie; zacítila decentnú limetkovú vôňu pomády. Lady Sheffieldová, zmätená dcérinými modernými spôsobmi a znepokojená obavami, či sa vo svojich takmer dvadsiatich siedmich rokoch vôbec ešte stihne dobre vydať, si dnes neodpustila otázku, či s ním bude Venetia určite „v bezpečí“.

„Mama, od Mauricea mi nič nehrozí, ani keby som sa pred ním producírovala celý rok nahá na opustenom ostrove.“

„Venetia!“

„Veď je to pravda!“

Edith počkala, kým pani zide zo schodov, potom podišla k Venetii a predstierajúc, že slečne upravuje večernú róbu, nenápadne jej odovzdala list. Venetia ho otvorila, keď sedela vedľa Mauricea na zadnom sedadla jeho auta. Bola to krátka správa označená časom 16.15, čo znamenalo, že ju musel narýchlo napísať buď predtým, ako vyrazil z Downing Street ku kráľovi, alebo v kráľovskom paláci, keď čakal na audienciu.

Moja milovaná, ak sa tomu môžeš vyhnúť, nechod' na tú príšernú plavbu, ale príd' k Ottoline. Nemohli by sme sa tam aj navečerať? To by bolo skvelé. Ale ak to nie je možné, budem nesmierne rád, keď sa tam uvidíme i neskôr. Skús to. Len Tvoj

Zamračila sa. *Príšerná plavba*... Možno má pravdu. Sama o nej trochu pochybovala už od chvíle, keď prijala pozvanie, hoci z úplne iných dôvodov. Mrzuté na večierkoch na lodi bolo, že človek sa na ne ľahko dostane, ale ani zďaleka tak ľahko potom nemôže odísť, ako dobre vedela z vlastnej skúsenosti. Na svete bolo len málo vecí, ktoré neznášala viac ako pocit, že uviazla v pasci.

Maurice si hneď všimol zmenu jej nálady. „Trampoty s cititeľom?“

„Nemám cititeľov, Maurice, ako sám dobre vieš.“

„No, tým by som si nebol taký istý...“

Ignorovala jeho tón aj zubatý úškrn, ktorý sprevádzal poznámku. Dobrý Bože, vari je už tak dlho na ocot, že na ňu pomýšľa dokonca aj Maurice?

„Asi je už neskoro, aby sme sa na tú plavbu vykašľali a šli radšej k Ottoline, však?“ nadhodila.

„Ako ti také niečo vôbec napadlo? K Ottoline nás predsa nikto nepozval. Navyše na lodi bude ohromná zábava. Budú tam všetci.“

Tým myslel, že tam budú všetci z „Kliky“, ako si sami hovorili, či „Zhýralej kliky“, ako ich nazývali novinári – dvadsať-tridsať kamarátov (počet sa menil podľa záhadného kolektívneho úsudku, kto je „zábavný“ a kto „nudný patrón“), čo všade chodili spolu, niekedy do Café Royal, občas do kabaretu alebo na boxerský zápas v East Ende, no najčastejšie do Zlatého teľaťa, nočného klubu v podzemí neďaleko Regent Street.

„Áno,“ povedala trochu sklúčene. „Zrejme tam budú naozaj všetci.“ Strčila list do kabelky a zaklapla ju.

Nepatrila medzi hlavné postavy Kliky. Nepila ako sir Denis Anson, mladý baronet, ktorý dokázal stiahnuť dve fľaše šampanského ešte pred začiatkom večierka, nebrala ani drogy ako lady Diana Mannersová („najkrajšia žena v Anglicku“), ktorá rada čuchala chloroform. Nebola intelektuálka ako Raymond Asquith, ktorého otec, ministerský predseda, napísal list, čo uchovávala v kabelke, ani finančne nezávislá ako Nancy Cunardová, bohatá dedička lodného magnáta, ktorá mala iba osemnásť. Stýkala sa s nimi len preto, aby zahнала nudu, naštvala matku a preto, lebo ju nič z toho, čo vystrájali, nešokovalo. A bolo tu ešte čosi, čo ju k nim priťahovalo: ani nie tak cynizmus – hoci Raymond, najstarší a najbystrejší z nich, bol rozhodne veľký cynik –, ale skôr zvláštny nadhľad, s akým pristupovali k životu. V ich prítomnosti mala pocit, akoby nezáležalo vôbec na ničom: na nikom z nich, ani na okolitom svete, ba dokonca ani na nej samej. Vníмали to tak všetci.

V tomto dobre známom duchu ľahostajnosti, obklopená tichým luxusom Mauriceovho Rolls-Roycea Silver Ghost, sa odovzdala všetkému, čo prinesie dnešná noc. Najprv zamierili na večeru pre šiestich na ruskej ambasáde na Belgrave Square, kam ich pozval „Kozák“ Constantine Benckendorff, syn veľvyslanca, ktorý spolu s Edwardom Hornerom, Raymondovým švagrom, organizoval nočnú plavbu po

Temži; potom znovu nasadli do Rollsa a odviezli sa k rieke, kam už sa z iných večerí zbíhali ostatní – spolu šesťnásť hostí, ktorí zaradom vystupovali z vlastných áut a taxíkov – Claud Russel a Duff Cooper, diplomati z ministerstva zahraničných vecí, každý s dvoma fľašami Bollingera v rukách, ukoristenými zo stola Duffovej matky, Duffova sestra Sybil Hart-Davisová, Iris Treeová, modelka a herečka, ktorá sa často vyzliekala, právnik Jasper Ridley, ktorý si vzal za manželku Kozákovu sestru, samozrejme, Raymond so svojou ženou Katharine a jej brat Edward Horner, ďalší mladý právnik...

Bozkávali sa, objímali a tešili sa, ako si užijú dnešnú zábavu – mladé ženy v pestrofarebných róbach pripomínajúcich perie rajských vtákov, muži v čiernych frakoch, s bielymi motýlikmi a cylindrami –, zatiaľ čo schádzali po kamenných schodoch z nábrežia k Westminster-skému mólu, sledovaní zástupom zvedavcov nakláňajúcich sa ponad múrik. Venetia bola medzi nimi, oboma rukami si opatrne pridržovala zelené hodvábne šaty, aby sa lem nešúchal po zemi.

Loď bola pôsobivejšia, než očakávala. Bol to dlhý viktoriánsky výletný parník *Kráľ*, vošlo sa naň aj päťdesiat pasažierov. Vysoký lodný komín sa týčil medzi prednou a zadnou palubou, ovešanými farebnými okrúhlymi lampiónmi, žltými, zelenými a ružovými, čo sa zrkadlili na olejovo čiernej hladine. Bola teplá noc – jasná, bezveterná, mesiac v prvej štvrtine. Cez okná hlavnej kajuty videla prestretý stôl s občerstvením, stáli na ňom mnohoramenné svietniky so zapálenými sviečkami a vedierka s ľadom, v ktorých sa chladilo šampanské. Len čo Big Ben s okrúhlym žltým ciferníkom, ktorý svietil do tmy ako druhý mesiac, odbil jedenásť, kvinteto najatých hudobníkov z orchestra Thomasa Beechama vystupujúceho v Covent Garden, zoskupených na prove, spustilo úvodné tóny piesne *Pri krásnom mori*, hitu tohoročného leta.

Ako prvý nastúpil na palubu Denis. Prebehol po mostíku, zakrútil sa okolo jednej z tyčí, na ktorých viseli lampióny, a vyšvihol sa na úzke zábradlie. Chvíľu sa na ňom krčil, potom sa pomaly narovnal a balansoval s rozpaženými rukami medzi palubou a riekou, až kým nenadobudol rovnováhu. Diváci na nábreží ho odmenili potleskom.

Neisto sa otočil, vykročil ku korme ako povrazolezec a opatrne, päťou k špičke, kládol nohu pred nohu. Keď prišiel na koniec, obrátil sa k mólu. Na okamih zostal stáť – silueta na pozadí rieky a svetiel na protiľahlom brehu, kníšuca sa na pokraji katastrofy.

„Bože, Vinny, pozri na Denisa!“ zhĺkla Diana. „Veď nie je až taký opitý.“

„Práveže je,“ odvetila Venetia. „Inak by to nerobil.“

Zrazu prudko zamával rukami, spadol nznak na palubu a zmizol im z dohľadu. Všetci sa smiali a rozjarene pokrikovali, len Venetia nie. Trápny suchár, pomyslela si. A v tej chvíli si to rozmyslela.

„Maurice, veľmi ma to mrzí, ale necítim sa dobre. Odpustíš mi, keď sa vytratím?“

„Ale nie, vážne? Škoda...“ Rozhliadol sa. Ostatní práve nastupovali na palubu. Videla na ňom, ako veľmi túži pridať sa k nim, ale bol priveľký džentlmen, aby ju opustil. „Tak počkaj chvíľu, len to oznámim ostatným a odveziem ťa domov.“

„Načo, nemusíš. Pokojne zostaň. Nechcem ti pokaziť večer. Smiem požiadať tvojho šoféra, aby ma odviezol späť?“

„Samozrejme.“

„Ospravedlníš sa za mňa Connymu a Edwardovi? Zajtra ti zavolám.“

Aj ona bola už trochu pripitá. Uvedomila si to, keď opatrne stúpala po schodoch. Radšej sa ani neobzrela, keď na ňu Raymond volal trochu karhavým tónom: „Venetia!“ Cítila vinu, no zároveň nadšenie, akoby cez prestávku odchádzala z nevydarenej hry. Parná písťala za jej chrbtom vydala krátky varovný signál. Keď vyšla na nábrežie a pozrela na rieku, loď sa práve odrazila od móla. Oprela sa holými lakťami o studený kamenný múrik a chvíľu ju pozorovala – pestrofarebné lampióny, postavy pohybujúce sa po palube, zvuk kapely, smiech a spev, ktoré sa niesli letnou nocou:

Pri mori, pri mori – aký krásny svet!

Ty a ja, ty a ja – väčšieho šťastia niet

ROBERT HARRIS

Keď loď zmizla pod Westminsterským mostom, vydala sa hľadať Mauriceov Rolls-Royce. O päť minút nato sa už pohodlne viezla po Parliament Street a míňala vjazd do Downing Street. V tmavej bočnej ulici svietili červené koncové svetlá auta a napadlo jej, že on sa možno práve vracia z večere. Prebehlo jej myslou, že požiada šoféra, aby zastavil a vyložil ju tu, ale hneď to zahнала. Mala v hlave. Možno to nebol on. A aj keby bol, nikdy by to neurobila.

Noc bola krátka, vzduch teplý, obloha posiatá hviezdami. Keď na druhý deň o 4.45 ráno vyšlo nad Londýnom slnko, akoby ani nezašlo.

Mladý detektív seržant na treťom poschodí okrúhlej vežičky v juhozápadnom rohu výstrednej viktoriánsko-gotickej pevnosti na brehu Temže vo Westminsteri, známej ako Nový Scotland Yard, kde sa nachádzala služobná miestnosť nočnej zmeny, zdvihol zrak od novín a zadíval sa na denné svetlo, ktoré prenikalo cez medzery v drevených okeniciach.

Bola to pokojná zmena. Jeho služobne starší kolegovia sa jeden za druhým vytratili a odišli domov, zostal už len on. Malá kancelárska miestnosť páchla dymom z fajkového tabaku a zatuchnutým mužským potom. Odklopil okenice, nadvihol výsuvný rám a len tak, v rozopnutej veste a rukávoch, stál pri otvorenom okne s panoramatickým výhľadom a pozoroval slnečné svetlo lomiac sa na vlnách rieky počas prílivu, čajky poletujúce so škrekotom nad bahennými nánosmi, veľké tiché stavenisko na druhom brehu, z ktorého raz bude hlavné sídlo Rady grófstva Londýn, osamelý červený autobus na moste mieriaci k Westminsterskému palácu a výletný parník s vysokým komínom, ovešaný zhasnutými lampiónmi, ktorý kotvil pri móle priamo pod ním.

Vyzeral smutno a ponuro.

Na chodníku nad loďou videl viac ako desať elegantne oblečených postáv – muži vo frakoch, ženy vo večerných róbach – všetci nehybne sedeli, stáli alebo sa opierali o kamennú balustrádu,

aj štvoricu hudobníkov, ktorí držali v rukách puzdrá s nástrojmi. Na celú skupinu dozerali dvaja uniformovaní strážnici. Na nábreží parkovali štyri autá, jedno z nich Rolls-Royce, šoféri v skupinke pár krokov od nich poľahčievali.

Sledoval tú zvláštnu scénu niekoľko minút a stále mu nedávala veľký zmysel, keď mu zrazu za chrbtom – prvý raz od polnoci – zazvonil telefón.

Odstúpil od okna, schmatol stojan do jednej ruky, slúchadlo do druhej a zreteľne prehovoril do mikrofónu: „Scotland Yard, nočná služba.“

„S kým hovorím?“ ozval sa do praskotu na druhom konci mužský hlas s ľahkým írskym prízvukom.

„Tu detektív seržant Paul Deemer. Kto volá?“

„Dobre, detektív seržant Deemer, tu superintendent Patrick Quinn. Asi viete, kto som.“

„Áno, pane.“ Okamžite spozornel. Quinn bol šéfom zvláštneho oddelenia, okrem iného malo na starosti ozbrojenú ochranu významných hodnostárov. Kedysi, v začiatkoch svojej kariéry, bol osobným strážcom kráľovnej Viktórie. „Dobré ráno, pane.“

„Máte tam nejakého inšpektora?“

„Ešte nie, pane. Tí chodia až na šiestu.“

Quinn mrzuto mľaskol, potom povedal: „Dobre, počúvajte – v noci došlo k tragickej nehode na lodi. Dve osoby sú nezvestné, pravdepodobne sa utopili.“

„Rozumiem, pane.“

„Medzi pasažiermi bol aj syn predsedu vlády a syn ruského veľvyslanca. Pokiaľ viem, loď sa už vrátila k Westminsterskému mólu. Volá sa *Kráľ*.“

Deemer prešiel k oknu s telefónom v ruke. Hlúčik ľudí stále postával na nábreží. „Myslím, že ju vidím priamo z kancelárie, pane. Tí dvaja muži sú tí nezvestní?“

„Nie, nie, obaja sú, vďaka Bohu, živí a zdraví. Ale isto chápete, prečo ma dnes tak skoro vytiahli z postele.“ Očividne tým nebol veľmi

nadšený. „Potrebujem, aby sa toho ujal nejaký dôstojník, zišiel dolu, preveril, či nedošlo k podozrivým okolnostiam, a poslal tých dvoch domov, skôr než sa tam zjavia reportéri. Môžete to pre mňa urobiť, detektív seržant Deemer?“

„Iste, pane.“

„Výborne. Potom ma informujte. A nezabudnite na patričnú zdvorilosť.“

Quinn zložil, nečakal na odpoveď.

Deemer zvesil kabát z operadla stoličky, obliekol si ho a zapol, pred zrkadlom nad kozubom si narovnal kravatu, navlhčil si jazykom prsty a uhladil si vlasy a fúzy. Potom vzal z vešiaka cylinder a vyrazil. Náhlivo zbehol po schodoch na prízemie. Podľa predpisov by nemal nechať služobnú miestnosť bez dozoru, ale šlo o príkaz superintendenta. Navyše bol horlivý a ambiciózny. Vycítil v tejto tragédii príležitosť.

Prebehol cez nádvorie a vyšiel mierne zadychčaný na nábrežie, srdce mu bilo ako zvon. Pri bráne sa nakrátko zastavil, aby vyzeral primerane pokojne, potom prešiel na druhú stranu širokej prázdnej ulice, minul šoférov a zišiel po schodoch k vode. Šiel rovno k strážnikom a ukázal im služobný preukaz. Hľadeli naňho skepticky. Vyzerať mladšie na svoj vek nebolo v policajných službách žiadnou výhodou, ako sa Deemer už neraz presvedčil. „Takže,“ riekol ráznym tónom, snažil sa pôsobiť autoritatívne. „Došlo tu k tragickej udalosti. Máte mená tých dvoch nezvestných mužov?“

Starší strážnik vytiahol zápisník. „Pán Denis Anson a pán William Mitchell.“

„Ako sa to stalo?“

„Anson skočil.“

„Do Temže?“ Absurdné.

„Mitchell, druhá obeť, skočil za ním, aby ho zachránil, ale aj on sa dostal vo vode do ťažkostí. Bol to jeden z hudobníkov, ktorých si na večer najali. Tretí džentlmen, pán Benck-en-dorff,“ vyslovil meno, akoby znelo trochu podozrivo, a ukázal na mladého muža, čo sedel na schodoch so sklonenou hlavou a s dekou prehodenou cez plecía,

„Im takisto šiel na pomoc, ale skôr než k nim doplával, obaja už zmizli pod vodou.“

Deemer si robil poznámky. „Kde presne k tomu došlo?“

„Pri moste Battersea Bridge. Vracali sa k mólu.“

„Kedy?“

„Asi o tretej ráno.“

„Našli sa už telá?“

„Riečna polícia v Chelsea po nich stále pátra.“

Zdvihol zrak. „Takže je tu stále nejaká nádej...?“

„Nie. Kapitán lode William White hovorí, že bol odliv, veľmi silný. Sami po nich pátrali hodinu, potom to vzdali. Myslím, že by sme všetkých mali pustiť domov. Nedošlo tu k žiadnemu zločinu, na ktorom by ste sa mohli zacvičiť, seržant.“ Druhý strážnik sa uškrnul.

„Máte výpovede všetkých svedkov, ktorí boli na palube?“

„Viac-menej. Nie každý to videl – a tí, čo to videli, vypovedali zhodne.“

„Budem potrebovať vaše poznámky. Počkajte tu.“

Deemer podišiel k Benckendorffovi a čupol si k nemu. „Ste v poriadku, pane? Som policajný dôstojník. Nemám privolať sanitku?“

Rus zdvihol hlavu. Na bledej tvári mal čierne šmuhy – žeby olej? Páchol po špinavej vode. „Nie, som len unavený, nič viac.“

„Zachovali ste sa veľmi statočne, pane.“

Rus pokrútil hlavou. „Nie, kdeže, to ten muzikant bol statočný. Ja som sa k nemu ani nepriblížil. Ešte som nezažil taký odliv – ako by ma za nohy sťahoval na dno sám diabol...“

„Musíte sa zbaviť mokrých šiat a poriadne sa vyspať. Nebudeme vás už dlhšie zdržiavať. Ktorý je pán Asquith?“

Benckendorff kývol smerom na muža, ktorý ležal s prekríženými nohami a rukami založenými na hrudi na prístavnej hrádzi. Tvár mu zahaľoval cylinder, zrejme spal.

Deemer zamieril k mužovi a zdvorilo si odkašľal. „Pane?“

Ruka sa račím pohybom posunula vyššie a zložila klobúk z hlavy. Mladík mal plavé vlasy, úzku vnímavú tvár oholenú dohľadka a modré oči farby oblohy. „Áno?“

„Som detektív seržant Deemer. Poslali ma, aby som sa uistil, že ste v poriadku.“

„Nič mi nie je, som úplne v poriadku, seržant, ďakujem. O mňa sa vážne nemusíte obávať.“ Posadil sa a rozhladol okolo seba. „Nech už je to teda za nami.“ Zviechal sa zo zeme a oprášil si frak. „Nieko by to mal oznámiť matke pána Denisa. Asi by som to mal byť ja. Ale ešte predtým by som rád odviedol domov manželku.“

„Chápem.“

Začali sa k nim trúsiť ostatní účastníci nočnej plavby, aby zistili, čo sa deje. Malý muž s červenou tvárou viedol ženu, ktorá bola doňho zavesená, cez úzke plecia mala prehodený jeho plášť.

„Slečna Diana sa necíti dobre. Musí si ľahnúť,“ povedal. „Trvám na tom, aby ste nám okamžite umožnili odísť.“

„Nebuď osol, Duff,“ zamrmlal Raymond. „Je to bežný postup. Nech si polícia robí svoju prácu.“

„Pán dôstojník, viem, že to, čo sa stalo Denisovi a tomu úbohému huslistovi, je hrozné, ale trčíme tu už celé hodiny.“

Mala veľké modré oči a čudný prázdny pohľad – ako bábika. Deemerovi napadlo, či si niečo nevzala. Ostatní hostia súhlasne zamrmlali, ako keby mali všetci nárok na zvláštne zaobchádzanie. Bolo mu to fuk, keby bolo na ňom, držal by ich tam ešte ďalšiu hodinu, dve. Ale Quinn mu dal jasné inštrukcie – všetci by mali byť preč, skôr než dorazia novinári. A tak odvetil: „Môžete ísť.“ Keď sa začali zberať na odchod, dodal: „Ale možno vás budeme musieť ešte kontaktovať v súvislosti s výpoveďami. Potrebujem mená a adresy všetkých, čo boli na palube.“

„Mám zoznam hostí, ak vám to pomôže,“ ozval sa mladý muž.

„A vy ste, pane...?“

„Edward Horner. Loď som prenajal ja spolu s kniežaťom Benckendorffom.“

Z vnútorného vrecka vytiahol skrkvany hárok papiera. Deemer ho prebehol očami a vrátil mu ho aj s ceruzkou.

„Bolí by ste takí láskaví a dopísali ku každému menu adresu? Potom vás už nebudem dlhšie zdržiavať.“

Podávali si zoznam, nesústredene doň čarbalí a pri tom sa rozprávali. Neuveriteľné, akí boli zameraní na seba! Keby jemu práve zahynul kamarát a jeho telo by ešte nenašli, určite by mu bolo jedno, kedy sa vráti domov. „Prepáčte!“ Musel zvýšiť hlas, aby upútal ich pozornosť. „Posledná otázka, kým ste ešte tu všetci. Pán Denis skočil do rieky sám, je tak? Nikto ho tam nestrčil?“

„Dobrá Bože!“ vykrikoval muž s červenou tvárou. „Kam tým mierite?“

„No, človek by povedal, že je to poriadne hlúpy nápad. Bol opitý?“

„Nie,“ odpovedal dôrazne Raymond. „Bol triezvy. Skočiť do vody bolo iba jeho rozhodnutie.“ (Skutočne si s lady Dianou vymenili kradmé pohľady, alebo sa to Deemerovi iba zdalo?) „Bol skvelý plavec. Skôr než skočil do vody, nechal na palube hodinky aj vestu – môžete sa spýtať kapitána. Taký to bol chlapík. Keď sme boli minulý rok v Taliansku, preplával Canal Grande. Bohužiaľ,“ dodal a mykol plecami, „Londýn nie sú Benátky.“

„Nie, pane,“ súhlasil zdvorilo Deemer, hoci v živote nebol v Benátkach. Dosiaľ ani nevytiahol päty z Anglicka. „To rozhodne nie.“

Sledoval, ako kráčajú hore schodmi, pomáhajú kniežaťu Benckendorffovi na nohy a odvádzajú ho so sebou. Keď sa rozlúčili, nasadli do áut a odišli, poslal tých dvoch strážnikov spísať správu a obrátil pozornosť na štvoricu hudobníkov. Všetci videli, ako Anson na spiatočnej plavbe skočil z paluby do rieky. Okamžite prestali hrať. Počuli, ako jeden z hostí zvolal: „Aká je voda, Denis?“ A potom Denisov výkrik: „Rýchlo! Rýchlo!“ Vtedy Mitchell vstal a začal si vyzliekať žaket. Všetci hostia tam stáli ako obarení.

„Vravel som mu, aby nerobil zo seba hlupáka, ale nepočúval ma,“ povedal kapelník. „Preliezol zábradlie a vtedy sme ho videli naposledy. Mal malého syna. Sotva ročného.“

„A pán Anson – bol podľa vás triezvy?“

Kapelník zrazu už nepôsobil tak sebavedomo. „O tom nič nevieme, detektív. Najali si nás, len aby sme sa im postarali o zábavu.“

Deemer si poznačil ich mená a adresy a pobral sa na palubu parníka.

Kapitán White bol príslušník Kráľovského vojnového loďstva v dôchodku, mal takmer šesťdesiat. Zaviedol Deemera na zadnú palubu, kde pod rozťahnutou markízou hrali počas plavby hudobníci. Ukázal na zábradlie.

„Tu ten džentlmen vystrájal. Vyliezol na zábradlie trikrát, zakaždým som ho chytil za nohu a povedal som mu, aby okamžite zliezol. Musel sa naň znova vyškriabať, keď som bol k nemu otočený chrbtom. Kým som stihol vypnúť motory, bol už dobrých pätnásť metrov ďaleko. Snažil sa doplávať späť k lodi, ale prúd bol príliš silný – pri odlive sa na tých miestach valí od železničného mosta taká voda, že hravo stiahne všetko pod hladinu. Vtedy tam za ním skočil ten hudobník a krátko nato aj ten Rus. Musí to byť čertovsky dobrý plavec – bol zázrak, že sme sa k nemu vôbec dostali.“

„Bol pán Denis podľa vás opitý?“

Kapitán sa zadíval na palubu. „O tom nič neviem.“

„No tak, kapitán! Nikto triezvy by neskočil o tretej ráno do Temže! Čo všetci pili?“

„Väčšinou šampanské. V kajute mali občerstvenie.“

„Ukážte mi ju.“

Kapitán ho zaviedol do kajuty. Jedálenský stôl bol už sprataný, obrus poskladaný, fľaše a taniere uložené v škatuliach. Deemer sa rozhlíadal po miestnosti a zamračil sa. „Vraveli ste, že pili šampanské.“

„Správne.“

„Kde sú teda fľaše?“

„Prázdne fľaše?“ Kapitán sa tváril nechápavo. „Pán Lewis!“ zvolal. Vo dverách sa zjavil prvý dôstojník. „Áno, kapitán?“

„Kam sa podeli všetky fľaše?“

Lewis váhal. „Páni ich po tej tragédii zahodili do rieky, pane.“

Zavládlo trápne ticho. Deemer zaklapol zápisník a strčil si ho do vnútorného vrecka. „Tak dobre. Čo presne sa tu stalo? Povedzte mi to na rovinu ako chlap chlapovi, inak vás oboch odvediem na stanicu.“

White a Lewis pozreli na seba. White nakoniec mávol rukou, akoby zahadzoval zlé karty, a riekol: „Povedzte mu to vy. Vy ste to videli. Ja som pri tom nebol.“

„Bola to stávka,“ priznal napokon Lewis. „Pán Asquith sa stavil s tou krásnou mladou dámou...“

„S lady Dianou?“

„Áno. Stavil sa s ňou o desať libier, že neprinúti Ansona, aby doplával k brehu. Nepočul som, čo mu presne povedala, ale rozhodne sa nedal dlho presviedčať. Podal jej svoj frak a hodinky a... skočil.“

Deemer sa obrátil ku kapitánovi. „Máte jeho veci?“

White kamsi odbehol a po chvíli sa vrátil s frakom a so zlatými vreckovými hodinkami. Deemer prezrel vrecká, našiel v nich peňaženku a kľúče. Otvoril hodinky. Na vnútornej strane predného krytu bolo vyryté venovanie: *Denisovi k jeho 21. narodeninám. Využi svoj čas múdro. S láskou, mama.*

„Zbytočne zmárnený život,“ poznamenal. „Dva životy.“

„Ale od nás to nemáte,“ pripomenul mu kapitán.

Na Deemera náhle doľahla únava. Bez slova opustil kajutu, vrátil sa po mostíku na breh, prešiel po móle a vyčerpaný vyliezol po schodoch. Bolo niečo po šiestej, vzduch bol už teplý, ranná premávka na nábreží a Westminsterskom moste začínala hustnúť. V služobnej miestnosti si sadol k stolu a začítal sa do zoznamu hostí. Asquith, Mannersová, Baring, Cunardová, Treeová... Mal pocit, akoby čítal spoločenskú rubriku v novinách. Všimol si, že dvaja, Russell a Cooper, uviedli ako svoje bydlisko adresu ministerstva zahraničia. Raymond a Katharine Asquithovci pripísali k svojim menám adresu Bedford Square číslo 49. Len jedna osoba neposkytla adresu. Venetia Stanleyová.